

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L4@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Struktur för ökad motståndskraft (SOU 2021:25)

Ert dnr Ju2021/00971

Tingsrätten lämnar följande remissyttrande.

Inledande synpunkter

Utifrån de aspekter som tingsrätten har att beakta finns i huvudsak ingen erinran mot förslagen i betänkandet. Tingsrätten vill dock anlägga vissa synpunkter när det gäller frågan om domstolarnas beredskap för att möta sådana svåra påfrestningar som betänkandet tar sikte på.

Ordning och säkerhet (avsnitt 7.5.8)

Utredningen har föreslagit inrättandet av beredskapssektorn Ordning och säkerhet (s. 249 f.). Utredningen har i anslutning till det övervägt om Domstolsverket, i sin stödjande roll gentemot domstolarna, bör ingå i beredskapssektorn Ordning och säkerhet, men kommit fram till att det på grund av domstolarnas självständiga ställning inte finns motsvarande behov eller möjlighet till samordning och planering för beredskapsåtgärder som hos förvaltningsmyndigheterna.

I denna fråga vill tingsrätten framhålla följande. Domstolarna har en central roll i rättsväsendet och det är nödvändigt att domstolarnas verksamhet fungerar även under sådana svåra påfrestningar som betänkandets förslag tar sikte på. Domstolsverket är en statlig myndighet under regeringen med uppgift att ge administrativt stöd och service till domstolarna. Många domstolar är storleksmässigt så små att de är att jämföra med de minsta förvaltningsmyndigheterna. Domstolsverket har därför en nyckelroll när det gäller att verka för samordning och planering för beredskapsåtgärder hos domstolarna och i förhållande till övriga aktörer inom rättsväsendet. Utan Domstolsverkets stöd och samordning är en enskild domstols möjlighet att verka för samordning och planering för beredskapsåtgärder mycket begränsade.

Domstolsverkets roll är visserligen föremål för utredning i särskild ordning (se dir. 2020:11) men att, som utredningen gjort, med hänvisning till domstolarnas självständighet komma till slutsatsen att serviceorganet Domstolsverket inte har motsvarande behov eller möjlighet till samordning och planering som andra förvaltningsmyndigheter och därför inte bör ingå i den aktuella beredskapssektorn är som tingsrätten ser det inte en övertygande argumentation. Det finns säkerligen andra skäl både för och emot att Domstolsverket ingår i beredskapssektorn Ordning och säkerhet.

Något vidare resonemang i denna del förs dock inte i betänkandet. Ytterligare överväganden bör enligt tingsrätten ske i denna del.

Förslag – beredskapsmyndigheter (avsnitt 8.2.3)

Utredningen har ställt upp kriterier för vilka myndigheter som bör vara beredskapsansvariga myndigheter (se s. 279 f.). På grund av att utredningen tidigare i betänkandet bedömt att Domstolsverket saknar förvaltningsmyndigheternas behov eller möjlighet till samordning och planering har utredningen inte närmare prövat Domstolsverket utifrån de framtagna kriterierna. Utredningen ger inte heller underlag för att göra en sådan prövning.

Sammanfattande synpunkter

Den risk som tingsrätten ser med att inte inkludera Domstolsverket som en beredskapsansvarig myndighet i sektorn Ordning och säkerhet är att domstolarnas beredskap riskerar att inte uppfylla de krav som rimligen bör kunna ställas i en krissituation. Domstolarnas och Domstolsverkets förmåga att fungera under svåra påfrestningar bör därför övervägas ytterligare. Om detta sen ska ske inom ramen för det föreslagna systemet med beredskapssektorer och beredskapsansvariga myndigheter eller i annan ordning har tingsrätten ingen synpunkt på. Det är dock angeläget att frågan inte tappas bort, vilket utredningens slutsatser i denna del riskerar att leda till.

Martin Persson

I yttrandet har tf. chefsrådmannen Martin Persson samt rådmännen Dick Peter Hartman, Vilhelm Patrikson och Andreas Gustafsson deltagit.